

LIETUVIS BRAZILIJOS

3 METAI. Leidžia Spaudos b-vė "SVIESA" SAO PAULO, 1931 m. Spalių mėn. 17 d. Red. V. Atkočaitis. NR. 42 (145)

Kaip S. Paulo lietuviai minėjo spalių 9 dieną.

Kadangi šįmet spalių 9-ta diena buvo darbo diena, tai Vilniaus pagrobimą minėti teko nukelti į sekmadienį, spalių 11 dieną.

Prieš dvi savaites "Lietuvis Brazilijoje" padėjo kelis straipsnius, primindamas mūsų iševiams tą skaudų Lietuvai lenkų smurto žygį, kurio pasėkyje po šiai dienai trėdantis Lietuvos žemių su jos sostaliu tebenėša žiaurų lenkų okupacijos junga.

Vietos lietuviai šv. Juozapo parapijos kun. B. Sugintas, iš sakyklos priminė tikintiesiems, kad ir šįmet kaip kitais metais bus iškilmingai paminėti Vilniaus gedulo diena. Parapijos choras ypatingu pasiryžimu rengiasi pastatyti gyvą paveikslą: „Vytauto dvasia vesk mus į Vilnių“.

Pagalios susilaukėm spalių 11 d. sekmadienį. Didžiulė šv. Antano bažnyčia pilna prigulėjusių žmonių iš tolimasių São Paulo miesto pakraščių, niekas tai dienai savo žygio nepasigalėjo. Tai retas ir ypatingai brangintinas reiškinys.

Pamaldas laikė bažnyčioje kun. B. Sugintas, kuris tai dieną pritaikytą naktę patriotiškai turimo pamokslą, ragindamas lietuvius išieivijoje nepamiršti savo gimtojo krašto, savo kalbos, papročių ir viso to, kas lietuvio širdžiai ir sielai yra buvo ir bus brangintina. Pamokslą baigęs, kun. Sugintas pakvietė visus pamaldų dalyvius paaukoti šv. Rožančiaus intencija už visus lietuvius — savanorius, ypatingai už tuos, kurie žuvo nelygioje kovoje dėl Vilniaus vadavimo.

Vėliau tos pačios bažnyčios parapijos salėje įvyko iškilmingas Vilniaus pagrobimo minėjimas. Žmonių prisirinko pilnutėlė ordi salė. Didžiausiu įdomumu žmonės išgirsitais dainų dešyklą „Mūsų Vilnius“ žurnalą. Vėliau sekė p. Konsulo prakalba ir keli šv. Cecilijos choro išpildyti dainų numeriai.

P. Konsulas savo suglaustoję kalboje žmonėms prieinamaisiu būdu atpasakojo lenkų politikos šunkelius, kuriais jie priėjo ligi Vilniaus pagrobimo klasta. Vėliau pastatė tokį klausimą: ką gali nuveikti pozityvus susipratęs lietuvius — emigrantas Vilniaus vadavimo reikalo?

Taip pastatęs klausimą, p. Konsulas pasistengė vaizdžiai parodyti visai auditorijai, kad kiekvienas lietuvius, kur jis bebūtų, gali ir privalo dėtis prie Vilniaus vadavimo darbo, o tas darbas ir yra ne kas kita, kaip aiškus reikalo supratimas ir gilus jo įsisąmoninimas: kada kiekvienas, svetimišaliu paklaustas lietuvius sugebės tinkamai išaiškinti mūsų reikalą ir visur bus pasiryžęs jį tinkamai apginti, tuomet jis netiesiogiai prisidės prie Vilniaus vadavimo darbo, pakreipdamas savo pusėn kiekvieno svetimatūo simpatijas Lietuvos naudai. Teisė tik laikinai, toliau tęse p. Konsulas, gali būti smurto keliu paneigta, tačiau ji visais amžiais, visais laikais ankščiau ar vėliau laimėjo. Čia buvo audir rįjai primintas Kristus pavyzdys: ir Kristus už savo skelbtą tiesą fanatiškai vienuolių buvo net mirim nubaustas, o vienok Kristus tiesa laimėjo visą pasaulį, todėl, girdi, netenka stebėtis kodėl mūsų teisė, kodėl Lietuvos teisės galėjo pasilikti ligi šiai dienai pasaulio galiunų paneigtos. Tačiau,

LIETUVA.

Ką rašo Lietuvos laikraščiai „Lietuvos Aidas“, „Mūsų Rytojais“ ir kiti.

Užsienių reikalų ministeris Dr. Dovas Zaunius,

kaip Lietuvos delegatas Tautų Sąjungos plenumo, rugsėjo mėn. 14 d. Ženevoj pateikė Tautų S-gos sekretariatui 1921 m. rugsėjo mėn. 30 d. Ženevoj sudarytos moterų ir vaikų globos tarptautinės konvencijos J. E Lietuvos Respublikos Prezidento ratifikavimo dokumentą.

Elektros srovė pritrūkė.

Rugsėjo mėn. 18 d. Juozas Pavilionis, dirbdamas br. Kaplanų kojinių dirbtuvėje, Daukšos g. 22 nr., užnyne ant skardinio lovelio ir buvo elektros srovės pritrūkęs.

Nepilnaprotis padegė namus.

Raudondvario valšė. Užliedžių km. sudėgė Igno Remeikos gyvenamąs namas su buvusiais jame daiktai. Nuostolių padaryta per 4.000 litų. Namą padegė to kaimo nepilnaprotis.

atsimindami gerai kitų tautų pavyzdžius, mes nieku būdu neprivalome rankų niekinti, nors ir ne vienas dešimtmetis praeity ligi mūsų laikų. Uglykime savyje vieningumo bei pasiryžimo dvasią, tuomet jokia galybė mus neįveiks niekas mūsų daugiau nepavergs. Pabaigus p. Konsulū savo kalbą, visa salė astistojusi draug su choru sugiedojo Lietuvos Himną. „Ei pasauli, mes be Vilniaus nenurimsim“. „Kur bėga Šešupė“, „Lietuviais esame mes gimę“. Visos dainos buvo palydėtos griausmingais dainų plojimais. Vėliau šv. Cecilijos choro pirma-kas, p. Vinkauskas, labai gražiai padeklamavo „Gedimino sapną“.

Programai užsibaigus, kun. B. Sugintas padėkojo visus dalyvius už skaitlingą atsilankymą į pamaldas ir iškilmes, dar kartą ragindamas visus sukaupti visus gilus Tovyinės meilės jausmus ir jais pasidalyti su tais namieškiais, kurie negalėjo iškilmingai atsilankyti.

Nors čia ne vieta, tačiau mes negalime nepaminėti, kaip „Žiburis“ šiai savo štabu pasityčiojo iš šitų sukaktaujų minėjimo, suruošė ni girtas vakaruškas ligi gaidžiagyšėiai. Nors jia dedasi „pažangieškais“, bet, matoma, nedidelę teturi atmintį, nes nebavo dar Lietuvoje tokios Vyriausybės, kuri šia dieną būtų leidusi paversti vakaruškoms. Dang jais stebėtis nėra reikalo, nes spalių 9-tos dienos išvakarėse jų gudrus korespondantai net ir tokio visų gerbiama prof. Biržiškos misiją Šiaurės Amerikoje paverstė savotiška bizutu prikišdami gerb. profesorius kad jis drįbas už liudijos išplėstas skatikus?.. Mums čia gyvenantiems tai nebe naujėna, kad visokie „išrai“ dažnai nukalba, kliešėdama, tačiau koitu darosi, kai tie patys žmonės sugestosi svetimas plunksnas, aišiodami esą „pažangieškais“... Apsaugok mus, Viešpatie, nuo bado, karo ir tokių „pažangieškų“ išieivijoje!

Korespondentas.

Miške aptiko bravorą.

Utenos apskr., Joniškių valšė. Alkūnų miške policija užtiko Juozą Spraginą su 10 metų amžiaus sūniumi Zėnuo prie velkiančio bravoro. Degtinę varė iš cukrinės brogos.

Revizito ekskursija į Daugpilį.

Prieš kurį laiką Kaune viesėjo Latvij — Lietuvii Vieniybės Daugpilio skyriaus suorganizuota ekskursija. Dabar Lietuvii — Latvių Vieniybės Kauno skyrius, pakviestas, daugpiliškis revizitus. Rugsėjo mėn 19 d. automobiliais į ten išvyksta Lietuvii — Latvių vienybės Kauno skyriaus pirmininkas p. J. Raupys, Kauno viceburasistras p. Pikėilingis, apskrities viršininkas p. Sidoravičius, aero klubo pirm. prof. S. Žemaitis, Kauno apskr. savivaldybės pirm. p. Pranaitis, spaudos atstovai ir kiti visuomenės veikėjai bei Lietuvii — Latvių vienybės draugijos nariai. Iš viso iš Kauno važiuos apie 16 žmonių. Pakeliui prie kauliškų prisidės iš Ukmergės, Utenos ir Zarasų tenkėkiai įstaigų viršininkai ir visuomenės veikėjai. Ekskursija nu nato grįžti 22 rugsėjo.

Į p. Pikėilingo vietą.

Kauno apygardos teismo teisėju paskirtas ligiot buvęs Mariampolėj taikos teisėju p. Salamonas Baltušis. Į jo vietą Mariampolėn perkeltas taikos teisėjas iš Jurbarko p. Mičiulis.

Užprotestavo miesto tarybos nutarimą.

Kauno miesto ir apskrities viršininkas užprotestavo Kauno miesto tarybos rugsėjo mėn. 3 d. posėdžio nutarimą, kuriuo buvo pavesata vienam miesto bucmistrui spręsti bylas tam tikrais atvejais sumazinti butų mokesčius, arba atidėti to mokesčio mokėjimą, arba ir visai nuo to mokesčio atleisti.

Kaip paanama, tuo klausimu miesto taryboj prieš padarant tą nutarimą buvo dar siūlyta pririnkti tuo reikalu prie miesto burmistro du miesto tarybos atstovus arba širinkti specialią komisiją.

Klaipėdos miško sindikato atstovai

netrukus vyksta į Maskvą derėtis su Sovietais dėl miško apdirbimo. Šiais metais Klaipėdos lentpūvėse apdirbama 170.000 ktm. miško. Susitarimu ir kitais metais turi būti apdirbtas toks pat kiekis SSSR miško, bet sindikatas tikisi, kad gaus daugiau užsakymų apdirbtam miškui, todėl rūpinasi išgauti ir daugiau miško žaliavos.

Plėšikai pavogė arkšinius ir sidabrinii rusų rublių.

Nakties metu, Nemakščių valšė. Sniegoniškės km. nežinomi piktadariai išplėšė Mykolo Indriūlio užraktinio svirno stogį ir sulaužė skrynelos užraktus, pavogė .000 rusų auksų rublių, 600 rusų sidabro rublių ir 3.070 litų pinigų ir kitų smulkii daiktų. 100 litų su nvi.

Kauną lankė Londono burmistro padėjėjas.

Rugsėjo mėn., Kaunan atvažiavo Londono viceburasistras p. Treby. P. Treby važinėjo po Pabaltijo ir

Skandinavijos valstybes. Jo kelionės tikslas — susipažinti su Skandinavijos ir Pabaltijo miestų savivaldybėmis. Į Kauną p. Treby atvyko iš Rygos.

Radiniai Vilniaus Katedroj.

Lenkijos telegramų agentūra praneša, kad, tęsiant remonto darbus Vilniaus katedroj, prie šv. Kazimiero koplyčios 1,2 metrų gilumo rastos dvi dėžutės, kuriose sudėtos žmogaus vidurių liekanos ir širdis. Istoriškų nuomone, tai yra 1848 m. mirusio karaliaus Vladislavo IV liekanos.

Į gimnazijas įvedama rusų kalba.

Švietimo ministerija Kauno, Marijampolės, Šiaulių ir Panevėžio vyrų gimnazijose šiemet leido mokyti ir rusų kalbą. Rusų kalba laikoma antra svetimaja kalba, neprivaloma. Ji bus pradėta mokyti nuo V klasės.

Lietuvos delegacija į Žėnovą išvyko.

sekančiam sąstata: užsienių reikalų ministeris dr. Zaunius, p. Klimas, p. Sidzikauskas, p. Čurlionienė ir deleg. sekretorius dr. Grantinis.

Lietuviška VALGYKLA

Priimama pensjonistai. Duodama pusryčiai, pietūs ir vakarienė pavieniams asmenims visomis dienomis.

Kainos pigios!

Rua Bandeirantes, 92. (Bon Retiro)

Laukiantoms laišku.

„Lietuvis Brazilijoje“ Administracijoj randasi daug laišku iš caixa postal. 3902, kurių nėra gali aybės paskelbti laikrašty. Norintieji sužinoti prašomi krapstis tiesiog į Administraciją ir klausiti.

Einant klausiti laišku, reikia pasiimti su savim pašto dežutės kyvit, nes kitu būdu laišku nebūs išduodami, kadangi daugelis paėnė svetimus laiškus ilgaini negrąžina adresatui.

„Liet. Braz.“ Administracija.

„LIET. BRAZ.“ gaunamas šiose vietose:

- 1) Luz stoties kioske, 2) Josė Paulino vairstinėj, 3) Prie pašto laiptų ir kampo, 4) Rusų vairstinėj Mokoj, 5) Lapej, rua Trindade, 66 kamps 12 de Outubro gatvės, pas atskirus platintojus visuose miesto rajonuose ir „Liet. Braz.“ redakcijoj visomis dienomis.

„LIETUVIS BRAZILIJOS“ — GYVENIMO VEIDRODIS

Mūsų didžiausias laimėjimas tarptautiniame Hagos tribunole.

Hagos tribunolo Sprendimu galioja tarptautiniai pasizadėjimai neverčia Lietuvos atidaryti trafiką Kalsiadorių Lentvaravo geležinkelio ruožu. Sprendimo motyvuose tribunolas konstatuoja liniją nutrauktą Želigozskui okupavus Vilnių. Tribunolas padarė sprendimą išnagrinėjęs TST 1927 gruodžio 10 rezoliuciją paktą 23 e straipsnį Klaipėdos konvenciją. Tribunolas pripažino Klaipėdos konvencijos trečio priedo, trečio straipsnio antrą rezervą ir teisę taikyti Barcelonos statuto septintą straipsnį kuris kalba apie gyvybinių interesų apsaugojimą. Netiesioginiai tribunolas pripažino Lietuvos elgėsi BONA FIDE. Atskiras nuomonės pareiškė Ispanų ir Italų teisėjai, kurie nuėjo toliau už tribunolą.

Tribunolo sprendimas ne tik juridinis Lenkijos pralaimėjimas, bet sudavė smūgį Lenkijos pozicijai dėl Vilniaus ir Ambasadorių konferencijos nutarimo autoritetui. Sprendimu tribunolas patvirtino Lietuvos tezę TST 1927 gruodžio 10 rezoliucijai nepakaitę juridinio Lietuvos valdys santykių pobūdžio. Sprendimas priimtas vienbalsiai. Rostvorovskis nebalsavo prieš sprendimą.

S. Paulo Lietuvos kolonijos vardu p. Konsulas pasiuntė Lietuvoje Vyriausybei sekančio turinio telegramą:

„Savo, Konsulato ir Lietuvos Sanpaulo kolonijos vardu sveikinimu Lietuvos Vyriausybei, laimėjusią Hagoje Vilniaus bylą. Mačiūhs.“

G. Faustas.

Skundas.

Kas, kad mano širdis granito, Tas nieko tokio! Aš geriau dar už kokį kitą Liūdėti moku.

Kas, kad mano veidas baltas Ir plaukai pražilę, Pasaulis sušildys, (jis nešaltas) Krutinę man giliai,

Liūdėti aš moku, neverkti, Nes verksmas kanėia. Kam žemę ašaroms merkti? — Kasa ją suvilgo nakėia...

Kas, kad lakstutė skundžias — [raudojas — Jos skundo niekas negirdi... Tik man jos skundas mėnesienioje Spaudžia granito širdį.

NORIU PIRKTI gerą siuvamą kojine mašiną „SINGER“

Taipat reikalingas prie siuvimo mokiny 12-15 m. amžiaus. Kreiptis RUA DA GRAÇA, 157. (BOM RETIRO) S Grinevičius.

Tamošius Bekpuris.

(tąsa)

Jaunos dienos baigtos.

I.

Pusnimis laukai nukloti, Blizga medžiai apšarmoti, Marškomis nutiestas kelias, Baltas sodžius ir miestelis. Šaltis ruošdamas Kalėdoms Puošė viską, kaip mokėdamas. Gamta jis skubiai papuošęs Apie žmones dabar ruošias: Čiupęs didelį ar mažą, — Veidas raudonai nudažo, Čia vėl antakius merginai Sidabru jis padabino, Seniai ūsus apšarmojo Ir kalnierių sidabruoja, O kas barzdą tur išpūtes, Kaba tam barzdoj žvakutės.

II.

Ach, Kalėdos, tos Kalėdos... Mergos, kaip išmano, rėdos

PRANEŠIMAS.

Lietuvos Respublikos Konsulatas São Paulo kviečia:

- 1) Vaitkevičių Petrą iš Jezno valšė.
 - 2) Taparanską Joną
 - 3) Tilūną Ipolitą iš Paneyėžio
 - 4) Vožnij Augustiną iš Šiaulių valšė.
 - 5) Naujalį Antaną iš Seinų aps.
 - 6) Kropienę - Varnaitę Anastasija iš Rokiškio
- atvykti Konsulatan, rua Aureliano Coutinho, 10 asmeniškai arba nurodyti savo tikrą adresą.

Lietuvos Konsulatas.

PHOTO GILUTZ.

Rua José Paulino, 152. S. Paulo. VISIEMS ŽINOMAS KAUNIETIS.

Savo meniško darbo išplatinimui, darau meniškus paveikslus po 3\$. Beto darau 6 atvirutes šilkiniami popieri už 7\$.

Ateikite įsitikinti

Dirbtuvė atdara kasdien ir šventadieniais nuo 8 val ryto, iki 8 val. vakaro.

Kolonistų padėtis Brazilijoje.

Daugelis mūsų lietuvių nekurių laiką pagyvenę Brazilijoje, sugrįžę Lietuvos pasakoja ir net rašo laikraščiuose apie „geras sąlygas“ kavos darbininkams kolonistams. Tos jų tiekiamos žinios, dažnai apsilenkia su teisybe. Paskaitę šius etrodo, kad Brazilijoje lietuvis-kolonistas, dirbdamas kavos fazende, turi labai geras sąlygas pragyvenimui. Bet taip nėra. Rašantieji mato tik geriausias puses, o visų blogumų neįsivaizdina.

Tikrenybė kolonisto — kavos prižiūrėtojo padėtis yra maždaug tokia: Šiuo laiku kolonistas gauna 200 iki 300 mlr. už prižiūrimos senos kavos 1000 medelių. Senoj kavoj, kartais negalima nieko sodinti, o jei ir galima — tai tik vieną ar dvi eili pupelių tarpuose.

Už jaunos kavos 1000 medelių gauna 120-180 milreisų. Čia jau galima sodinti kukurūzus ir puels, maždaug po 2 ar 3 eiles tarpukavy. Ir jaunos — dygstančios kavos 1000 medelių mokama nuo 50-80 mlr. ir galima sodinti nuo 2-4 eilių kukurūzų ar pupelių.

Dabar pažiūrėkime kiek viena šeima gali apsiimti kavos prižiūrėti. Šeima iš 5-6 darbininkų, gali prižiūrėti nuo 5-7 tūkstančių kavos medelių. Kaupiti per metus priseina nuo 7-8 kartų. Darbo iki valiai. O beto kelias dienas dykai dirbti fazendai. Pašaruoti sau žaliavai daržą ir t. t. Truputį atsilikai — fazendas atsiųs kelis padienius darbininkus ir iš tavęs išskaitys kelių mėnesių uždarbį.

Laimė, jei darbštus kolonistas, apsidirba laiku — priešingai įlįsi skolon iki kaklo.

Gautų pinigų, dabartiniu metu,

vos tik užtenka drabužiui ir valgiui nusipirkti (cukrų, miltų, druską, žibalą ir tt.) Tiesa, turi žmogus daug kukurūzų, pupelių, ryžių ir kitų produktų. Bet kur juos dėti? Jei nori atiduok dykai. Rinkų nėra. Fazendos suims iš tavęs, bet tuos pinigus sumokėsi atgal: malkų vežimas parvežti 3-5 mlr., už šviesa (kur yra elektra) 4-8 mlr. mėnesiai, gydytojui 5-15 mlr. Ištrūko tavo karvė ar ožka iš ganyklos, fazendo administracija nušaus, ar užrašys pabaudą kokį 50-100 mlr. Štai ir visas tavo polnas.

Beto daugely fazendų galima sirgti tik tam tikromis dienomis. Ne sirgimo diena šauksies „daktaro“ — sumokėsi 40-80 mlr. o vaistai, o kitos smulkios išlaidos?

Šiuo metu, kavos prižiūrėtojas vos apsigina nuo bado ir tai kuris darbštus, o kitas tik kukurūzų miltais minta.

Yrai tiesa, kolonistų, ipač lietuvių, kurie turi daugelį kiaulių, vištų ir t.t. Bet pardavus paskaitę. Pamatyti, kad gautieji pinigai tavo darbą neapmoka. Beto daugely fazendų kolonistas neturi teisės be fazendo žinios nieko parduoti. Visą „atperka“ fazendas už pusę kainos, ką gali gauti mieste.

Tai taip, maždaug, dabar atrodo kolonisto gyvenimas fazende.

Žinoma, kelias žodžiais sunku vaizdžiai nupiešti visa gyvenimą, ir jei jį galima būtų nupiešti, jis dar baisesnis atrodytų.

Tuo tarpu Lietuvoj, daugelis mano, kad Brazilijos „pyragai“, tikrai pyragais kviepa:

Bet taip nėra. Ir nebus.
V. Lagovietis.

Kristaus—Atpirkėjo statulos pašventinimas.

Pereitą pirmadienį, t. y. spalį 12 d. įvyko Rio de Janeiro iškilmingas milžiniškos Kristaus statulos, Corcovado kalne pašventinimas. Pašventinime dalyvavę apie 50000 žmonių ir šimtatūkstantinė žmonių minia. Šventino pats Rio Kardinolas D. Sebastião Leme.

Ši Kristaus statula yra viena didžiausių pasauly. Aukščio turi 30 mtr., su pedestalu 38 mtr. Ištiesios rankos turi 30 mtr. Galva 4 mtr., pirštas 1 mtr. Šią statulą statė skulptorius Dr. Heitor da Silva Costa išitus 5 metus, kuri kainavo 2,500,000 milreisų. Naujorko uoste pastatyta 19 amž. Laisvės statula kainavo 60,000,000 milreisų, nors yra žymiai mažesnė.

Naujai pastatyta ir pašventinta Kristaus statula yra 709 mtr. aukščio kalno viršūnėj.

Tai 20 amž. stebūklas!

REDAKCIJOS IR ADMINISTRACIJOS ATSAKYMAI.

St. Šabonui. Tamsta nepranešėte kokių numerių truksta, todėl išsiųsti negalėsime. O kad ne visus numerius gavote, tai nereikia pykti ir grąsinti redakcijai, nes žinote kokie Brazilijoj paštai. Redakcija reguliariai išsiunčia visiems skaitytojams.

J. Garškai. Antraštas toks: Av. São João, 85. S. Paulo, caixa postal numerio nežinome.

Ir kvapus visokius skleidžia, Ir skubiai gražumą leidžia. Ir ant rinkos ir bažnyčioj Jos sutinka, lyg netyčia

Kaip tik tą, kurį norėjo... Šyptelėjo, pakalbėjo, Ir prie kito nuskubėjo.

Nes Kalėdų brangus laikas, Nes piršliai mamytės vaikos... Per Kal' das viskas greitai, Viskas darosi gerai taip.. Tiek daug švenčių vienam daikte: Užsakai bematant baigti, Per-savaitę, jei tik noris, Gali stoti jau prie altoriaus.

III.

Per pamokslą žmonės kosi, Kožnas garsiai valo nosį, Garsiai trenkia bats į batą, Pirštus trina, rankas krato; O bobelės po bobinčių Šnibžda, stumdoms, kelia ginčą. Bet pamokslas, štai, praėjo. Užsakus skaityt pradėjo: Ir bažnyčioj, kaip kapuose, — Nieks neįsūdi, nieks nekosi, Tyl liežuvius sukandę. Na, ir užsakų gi šiandiel Eibės tų porų jaunųjų, Kaip litanijoj šventųjų. O tarp jų garbingoj vietoj Mūs Tamošius su Elzbieta.

IV.

Greitai sukas laiko ratai: Po Kalėdų — Nauji Metai, O po jų štai Trys Karaliai. Na, laikykite, broleliai! Vieškeliais dzinguliai alda. Ir žirgų nebesuvaldo Pajauiniai, per nakt be miego, Verėia pamerges į sniegą Vienas tyčia, kits netyčia... Visi skuba į bažnyčia. O Tamošius žirgas širmas Prysakyje žengia pirmas.

V.

Pajauiniai, per nakt be miego, Verėia pamerges į sniegą. O Tamošius visą laiką Vadeles atydziai laiko. Jis neduoda žirgui valios: Vos tik širmio karčiai kelias, Vos išmes aukščiau tik koją, — Tuoj Tamošius ir galvoja, Kad, gink Dieve, neišvertus, Neuzkludžius kur į vartus. Veža savo jis Elzbieta, — Jai visur pirmoji vieta, Veža turta jis brangiausių... „Na, nešumyk, kupron gausi!“ — Bara širmj mūs Tamošius, Ardams sniegą su kaliošiu.

VI.

„Na, tegul gi tas Garborius Pasidžiaugs dabar, jei nori. Nedavė, — tai ir nereikia, Pats save dabar tepeikia“. Taip Tamošius vienas mąstė. „Būc galėjęs Oną vesti. O dabar teryja seiles... Žinoma, mergaitė gailis... Ji stovės kur už pilioriaus Ir žiūrės, kaip prie altoriaus Mane risa su Elzbieta... Taip tai darosi ant svieto“. Mūs Tamošius atsiduso, Ir pakrapstė vieną ūsą.

VII.

O bažnyčioj pilna svieto! Mūs Tamošius su Elzbieta Rado sau garbingą vietą Priešaky už Dievo statą — Ir laimingas jis be galo, Kartais uet akis primerkia... Tik Elzbieta kaž-ko verkia. Bet tai paprastas juk daiktas! Jaunos dienos, reiškia; baigtos... Mūs Tamošius nesiidairo. Tik į dešiną, į kairę Jis žvairiomis pasižiūri. Mato, poros stovi būriu, Kaip gandrai, kur po palaukę, — Vis eilės jie savo laukia.

(b d.)

„Juodojo vaiduoklio“ galass.

Allen Downen pereito šimtmečio 8-9 ais metais buvo visų Amerikos J. V. baubas. Tai buvo baidus banditas. Jo veikimo ribos siekė nuo rytų prerių iki pat Meksikos. Allen Downen per savo ilgą amžių yra pridaręs daug žmogžudysčių.

Daugiausia jis savo plėšimams vartojo pavortus iš vienos ligoninės žmogaus griaučius. Juos apvilkdavo jis juodu apsiaustu, užmaudavo skrybėlę ir priršdavo prie arklio. Tokį raitelį pasiūsdavo į kokį kaimą, kurį rengdavosi apiplėšti. Tuo būdu visi kaimo vyrai būdavo suviltojami į vieną vietą, o tuo tarpu banditas ramiausiai apiplėsdavo tuščius namus. Ir keista, kad to arklio su griaučiais niekam nepasisekė sugauti. Jis visada pasprukdavo grįždamas pas savo šeimininką.

Allen Downen buvo puikus šaulys. Sugavo jį 1894 m. rugpjūčio 4 dn. po George - Pointo forto valstybinio sk. apiplėšimo. Tada jam teko didelis gro-

bis — 110.000 dolerių. Tai buvo Midlando geležinkelio bendrovės darbininkų pinigai

Bėgdamas iš banko, Allen Downen pamatė gražią moterį ir pasiėmė ją su savim. Bet ta moteris buvo šnipė ir tik laukė progos jį išduoti. Ji prikalbėjo jį grįžti į George Pointą, kur jį sugavo akininkai ir norėjo nulinėtiuoti. Vargais negalais policijai pavyko išgelbėti sužeistą banditą iš iniršusių žmonių rankų. Po to jam ilga laika teko išgulėti Canono ligoninėje.

Allen Downen daug sykų bandė bėgti kol 1896 m. buvo nuteistas iki gyvos galvos kaletė. Teisejų nuomone, jam mirties bausmė būtų pervelni.

Kalėjime Allen Downen išsėdėjo 35 metus ir šiomis dienomis 83 m. amžiaus mirė.

„Juodasis vaiduoklis“ amžinai baigė savo gyvenimą.

«L. A.»

BRANGŪS SKAITYTOJAI!

Juk Tamstoms bus ilgu ir nuobodu be laikraščio? Liuoslaikiu neturėsit ką veikti. Tamstos mėgstate knygas ir laikraščius?

„LIETUVIS BRAZILIJOS“ norėtų ir toliau lankyti Tamstas. Bet tai priklausys nuo Tamstų. Jei jį kviesite: t. y. atnaujinsite prenumeratą. Todėl nieko nelaukdami sėskit prie stalo ir rasykit mums laiškelį ir atnaujinkit prenumeratą, kuri iki metų galo kainuoja tik 6\$000. Tad neatidėliodamas siųsk 6\$000. Prie progos ir kaimyną paragink užsiprenumeruoti.

ADRESAS:

„Lietuvis Brazilijoje“ Administracijai. Caixa postal, 1764. São Paulo

Vokiečių fotografijų įstaiga

„BERNARDO„

Isteigta 1880 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srityje. Specialybė padidinti, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 111 (senas n.103)

São Paulo.

D-r. S. Meitin.

(Diplomuotas Geidelbergo ir Rio universiteto.)

Prima: vidurinių, veneros ir nervų ligomis nuo 2 iki 6 val. vakar. susikalbama lietuviškai.

RUA BARÃO ITAPETINGA 37-a salos 8-9. Tel. 4-0715.

PINIGŲ KURSAS.

Litas	1\$700
Prancūzų frankas	\$650
Vok. markė	3 \$850
Ital. lira	\$850
Doleris	16\$200
Uragvajaus pezas	\$7400
Argentinos pezas	4\$500
Anglų svaras	69\$500
enkų	1\$800

Rusiska pirtis

rua Tenente Penna 29. (Bom Retiro)

yra vonios, numeriai ir bendra ir tik po 2 mlr.

NAUJAI PATOBULINTA!

ŠIOKIADIENIAIS atidara nuo 10 val. ryto iki 10 val. vakaro.

ŠVENTADIENIAIS nuo 8 val. ryto iki 2 val. po pietų.

D-ras EGBERTO CHAVES

Advokatas

visais reikalais priiminės lietuvių savo raštinėje Rua Benjamin Constant, 13 Nr. 4 aukštas salos 6 nuo 15 ligi 18 val.

Nemokančius susikalbėti portugaliskai priiminės šeštadieniais nuo 10 ligi 11 val. Lietuvos Konsulate.

Dr. A. M. Kandia

Venerinių, vidurinių ir vaikų ligų. Prima: nuo 9 iki 11 v. ir nuo 3 iki 6 val.

Analizė ligoniams nemokama.

Rua Conselheiro Chrispiniano, 74, 2 aukštas, 28 apart. (Prieš teatrą Municipal.) Telef. 4-0218

Kaltama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai

Andrea Do.

ADVOKATAS

ir prisiekęs vertėjas.

Rua Direita 6, aukštas 3, salė 12 ir 12-a. Tel. 2-3116.

Kontora atdara nuo 8 val. ryto iki 7 val. vakaro.

Parsiduoda sklypai Viljoj Armanda ir kitur. Taip pat parsiduoda pastatyti namai išsimokėjimui.

Lietuviškų maldaknygių

galima gauti pirkti „Liet. Braz.“ redakcijoj. Kainos 2, 4, 6 ir 8 mlr. I, pro vincią išsiunčiama gavus atlyginimą už knygą ir 500 reisų pašto išlaidoms.

Adresas: D. Beividas, caixa postal 1764, S. Paulo.

Banco Allemão TRANSATLANTICO SÃO PAULO

Rua 15 de Novembro Nr. 38.

CENTRAS: VOKIETIJOS UŽJŪRIO — BANKAS BERLYNE. Skyriai Brazilijoje: RIO DE JANEIRO, SANTOS, CURITYBOJE, BAHIA, PORTO ALEGRE.

ATLIEKA PERLAIDAS Į VISAS PASAULIO ŠALIS AUKŠČIAUSIU KURSU IR GEROMIS SALYGOMIS. INDĖLIAI IR DEPOZITAI NUO 50\$000

KORESPONDENTAS LIETUVOJE!

Lietuvos Bankas Kaune.

Daktaras

A. JAZARA-SNEGE

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgija, venerijos ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 2 — 6 v. v.

Ladeira Porto Geral 12 sobr.

(kampas Boa Vista ir 25 de Março)

2 andar, salas 4 o 5 Tel. 2-5068 (gyv. butas ten pat 5 aukšte.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto 1914 m. laidos.)

Rua Ypiranga 15. app. 4. (kertė rua Santa Ephigenia)

Ligonius prima: nuo 4 iki 9 val. vak., šeštadieniais nuo 3 iki 8 v. v. Sekmadieniais nuo 10 iki 1 val. Venerinių, vidurinių ir psichinių ligų analizė nuo 6½ val. ryto iki 9 v. vak.

SAVIEMS PACIENTAMS ANALIZĖ NEMOKAMA.

Laboratorija

MEDICINIŠKAS IŠTYRIMAS

(Nugarakaulio smegenų kraujo šlapimo ir išmatų). Tikras ir geras.

DR. A. KANDIA IR M. KOGAN.

Rua Conselheiro Chrispiniano, 74, 2 aukštas, 28 apart. (Prieš teatrą Municipal.) Telef. 4-0218.

PASAULYJ.

PRANCUZIJA.

Naujos sutartys su Brazilija.

Paryžius. Šiomas dienomis tarp Prancūzijos ir Brazilijos pasirašytos kelios svarbios prekybinės sutartys, kurių dėka, Brazilija galėsianti praplėsti eksportą Prancūzijon.

Šilko pramoninkų sindikatas.

Paryžius. Laikraščiai praneša, kad Liono šilko pramonikai sudarė sindikatą, kuriuo prisilaikant būsią išvengta konkurencijos ir galima būsią numūsti šilko žaliavos kainas visose valstybėse.

Naujas anti — minininkas.

Paryžius. Šiomas dienomis su dideliems iškilimėms nuleistas vandenin naujas karo laivas, kuris skiriamas ieškojimui minų po vandeniu.

JAPONIJA

Didelis potvynis.

Tokio. Laikraščiai praneša, kad Miye provincijoj buvęs baisus potvynis nuo kurio žuvę 200 žmonių daugybė gyvulių ir turto.

Karas tebesitęsia.

Tokio. Karas tarp Japonijos ir Kinijos dar tebesitęsia. Nors Kinija neša įvairius protestus prieš Japoniją, tačiau Japonija nenori atpleisti Kinijos teritorijos ir mananti nenusileisti. Dalykas gali būti gana rimtas, nes Japonija yra stipri jūrų valstybė ir į grasinimus nelabai kreipia dėmesio.

ISPANIJA.

Aprimusi Sevilija.

Madridas. Laikraščiai praneša, kad Sevilijos mieste iki šiol ėjusios įvairios riaušės, šiomis dienomis imančios apilti. Gubernatorius kreipsis į šalies vyriausybę su prašymu suteikti kreditą nekuriems darbams pradėti.

— Iš kitų provincijų praneša, kad įvairios riaušės bei demonstracijos tebesitęsia. Vieni nori gražinti karalių, kiti naujos valdžios nori, kiti kovoja už duonos kąsnį ir t. t.

Zodniu, Ispanija dar greitai nematys ramumo.

SOV. RUSIJA.

Atleista daug geležkelio tarnautojų.

Maskva. Sumažėjus prekybai ir geležkelių judėjimui Rusijoj, atleista nuo darbo daug tarnautojų geležkeliočių.

Naujas komisaras.

Maskva. Vieton buvusio vyriausio komisaro Rusijoj, dabartiniu metu paskirtas naujas komisaras, kuris šiomis dienomis užėmęs paskyrimo vietą.

Skaityk ir platink „Liet. Braz.“

ARGENTINA.

Argentinos eksportas mažėja.

Buenos Aires. Laikraščiai praneša, kad šiais metais Argentinos eksportas esąs žymiai mažesnis negu perėitais metais. Per šių metų pirmuosius 9 mėnesius išvežta užsienin tik už 474.483.000 aukso pezų arba mažiau 8.054.000 aukso pezų negu perėitais metais per tą patį laikotarpį.

Žemės drebejimas Argentinoj.

Buenos Aires. Pranešimu iš Villatual ten buvęs žemės drebejimas sukėlęs žmonėse didelės panikos. Žmonių aukų nesama. Drebejimas tęsėsis keletą valandų.

ITALIJA.

Didelis gaisras Komo provincijoj.

Roma. Telegramas praneša, kad Komo ežero srityje nežinomos priežasties kilęs gaisras, kuris sunaikinęs daug trobesių ir turto. Ugnis tiek išsiplėtus, kad po kelių dienų pavyko ją likviduoti. Nuostoliai siekia daug milijonų lirų.

Šelpia bedarbius.

Roma. Laikraščių pranešimu, siaučiant bedarbei Italijoj, valdžia ėmė rūpintis bedarbių likimu. Be skiriamų įvairių bedarbiams pašalpų, manoma dar duoti darbo prie valdžios įmonių ir viešųjų darbų.

VATIKANAS.

Šv. Tėvo sveikata.

Roma. Buvo pasklidę gandai, kad šv. Tėvas sergas ir esą pavojaus gyvybei. Iš tikrų šaltinių sužinota, kad tos žinios neturi pagrindo.

Meksikos katalikai Romoj

Roma. Laikraščiai praneša, kad šv. Tėvas savo audiencijoj priėmęs Meksikos katalikų ekskursiją susidedančią iš 100 asmenų Ekskursijos dalyviai nusiskundę dideliu katalikų persekiojimu Meksikoj, į ką šv. Tėvas atsakydamas raginęs nepaisyti persekiojimų ir būti tikrais katalikais.

LENKIJA.

Gdynės uoste eksplozija.

Varšuva. Praneša iš Gdynės, kad ten įvykusioj gazo eksplozijojej suardyta 14 gazo stočių ir užmušta apie 20 žmonių. Iš po griuvėsių esą išimta jau 13 žuvusių lavonų ir dar manoma esą apie 7.

Inžinieris Vlesinski ir kiti žinovai tiria šį dalyką. Manoma, kad eksplozija įvyko iš blogo įrengimo gazo stočių ir kad esą kalti gazo kompanijos vedėjai.

KITOS VALSTYBĖS.

Koleros epidemija Irake.

Paryžius. Praneša iš Bassora, (Irako) kad ten šiaučianti koleros epidemija.

„Lietuvis Brazilijoj“

persikėlė į naują butą, į rua Bandeirantes, 92. (Bom Retiro) Iš Largo S. Bento galima važiuoti bonde „Nothmann“ 15 sustoti rua Prates skersgatvy. Iš kitų vietų — kiekviena bonde iki Luz sodo. Išlipus eiti rua Prates iki paskutinio skersgatvio, kuris ir bus rua Bandeirantes. Tračias namas į kairę bus 92 nr.

Pašto dėžutės numeris tas pats. Laiškai išduodami ta pačia tvarka.

„Liet. Brazilijoj“ Redakcija.

Du metu patyrimo

parodė, kad „Lietuvis Brazilijoj“.

1. Yra pastoviausias ir rimčiausias laikraštis Brazilijoj ir visoj Pietų Amerikoj.
2. Yra tautinės minties lietuvių išeivių Brazilijoj žymios daugumos organas.
3. Yra lietuvių darbininkų Brazilijoj reikalų gynėjas ir patarėjas.
4. Yra tautinės krikščioniškos lietuvių kultūros ir apšvietos Brazilijoj judintojas, platintojas ir auklėtojas.
5. Yra viso pasaulio įvykių ir Lietuvos gyvenimo veidrodėlis.
6. Yra pigiausias laikraštis Brazilijoj ir visoj Pietų Amerikoj, nes metams kaštuoja tik 10 milreisų, pusei 6 milr. 3 mėn 4 milreisai, Lietuvon ir užsieniuosna 2 doleriai metams.

Brangus skaitytojau!

Ar Tamstai negaila būtų skirtis su savo draugu — „Lietuvis Brazilijoj“ laikraščiu? Mums, „L. Braz.“ leidėjams, būtų labai gaila skirtis su Tamsta, bet mūsų skurdžios lėšos privers mus tai padaryti, jeigu ne sulauksime iš Tamstos atsilyginimo už praeitą laiką, arba prenumeratos atnaujinimo. Taigi tuoj, nieko nelaukdamas, sėsk, Tamsta, prie stalo ir rašyk mums margą gramatėlę.

Adresas: „LIETUVIS BRAZILIJOS“, caixa postal 1764, São Paulo

Prancūzu Navigacijos Kompanija

SUD ATLANTIQUE — CHARGEURS REUNIS.
Išėjimas greitųjų laivų.

IŠ SANTOS | PIETUS

IŠ SANTOS | EUROPA

Kerguelen — C. R. 28 Spalių.
Massilia — S. A. 28 Spalių.
Jamaïque — C. R. 28 Spalių.
Formose — C. R. 8 Lapkričio.
L'Atlantique — S. A. 16 Lapkričio
Swiatovid — C. R. 16 Lapkričio

Massilia — S. A. 6 Lapkričio.
Jamaïque — C. R. 18 Lapkričio.
L-Atlantique — S. A. 24 Lapkričio
Formose — C. R. 29 Lapkričio

Daroma šamados iš Lietuvos 3 kl. paprasta, 3 kl. su kabina ir 3 kl. pagerinta.

AGENTA I:

S. PAULO
Cia Comercial e Maritima
Praça Ramos de Azevedo 9.

SANTOS
Cia. Chargeurs Reunis
Rua 15 de Novembro, 186.

ja. Iki šiol užregistruota 1.186 susirgimai, iš kurių 938 sunkioj formoj.

KINIJA

Kinija nenusileisianti Japonijai.

Šankajus. Kinijos patrijotiniuose sluoksniuose, kaip praneša žinios, ne-manoma nusileisti Japonijai ir reikalaujama palikti jų žemes. Priešingu atveju, Kinija kariausianti toliau.

Abėjų šalių skundus netrukus turės svarstyti Tautų S-ga, bet ar tas duos ką nors teigiamo — sunku dabar spręsti?

Bulgarijoj naujas prezidentas.

Sopio. Buvęs Bulgarijos prezidentas Malinoff, padavęs atsisątdinimo raštą. Jo vieton išrinktas naujas prezidentas Verbenoff. Malinoff'o atsisątdytymas motyvuojamas sveikatos atžvilgiu.

Laivakortės.

Į Europa ir iš ten. Šamados. Kainos žemos. Patarnavimas sąžiningas ir greitas.

LAIVU IŠĖJIMAS I EOROPA.

Ruy Barbosa — 27 Spalių
ASTRIDA — 28 „ „
Kainos pigios.

Siunčiame pinigus Lietuvon ir į kitas pasaulio šalis apmokėdami vietiniam pašte doleriais ar kita valiuta, kaip nori siuntėjas. Perkame ir parduodame įvairią valiutą

CASA BANCARIA J. FRIZZO E CIA

Rua Mauá 207, kampas rua Conceição, prie pat Luz stoties.

Istaigo darbo teisingumas garantuotas 100:000\$000, kurie padėti valstybės banke. Kalbame lietuviškai Istaiga atdara kasdien nuo 8 val. ryto ligi 6 val. vakaro, sekmadieniais tik ligi 12 val.